

Ю. В. Деркаченко*

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО АНГЛІЇ У СФЕРІ МІЖНАРОДНОГО УСИНОВЛЕННЯ

Однією з важливих сучасних міжнародно-правових проблем є міжнародне усиновлення. Вона різко загострилась та набула глобального характеру внаслідок двох світових війн, коли розкіл сімей у зруйнованих війною країнах привів до великої кількості кинутих і усиротілих дітей. Сьогодні ця проблема привернула увагу всіх держав світу та її рішення стало актуальним предметом міжнародного співробітництва. Не можна сказати, що зараз цієї проблемі приділяється багато уваги в науковій літературі.

Метою цієї статті є системний аналіз законодавства Англії щодо міжнародного усиновлення для подальшого вдосконалення законодавства України в цій сфері.

Усиновлення в Англії регулюється Законом про усиновлення 1976 р., але змінюється згідно з Законом про усиновлення дітей 2002 р., який отримав Королівське схвалення у 2002 р., і був остаточно запроваджений наприкінці 2004 р.

Як в інших розвинених юрисдикціях, в Англії згідно з рішенням про усиновлення в усиновителів і усиновленої дитини виникають ті ж законні взаємовідносини, як і при умовах, якщо б дитина була народжена усиновителями в межах шлюбу. Обов'язковим є оформлення усиновлення в англійських судах. Перед тим, як буде остаточно винесене рішення про усиновлення, дитина зазвичай перебуває тимчасово з майбутнім усиновителем одним з Англійських Агентств з усиновлення¹.

Англія визнає міжнародне усиновлення і ратифікувала Європейську Конвенцію про усиновлення 1967 р., та Гаазьку Конвенцію про захист та співробітництво в галузі міжнародного усиновлення у 2003 р.²

В країні перші сучасні правила, що стосуються законного усиновлення, були встановлені у 1958 р. Більш пізні правила вступили в силу у 1960, 1964, 1968, і 1975 рр. Закон про усиновлення 1976 об'єднав ці закони і був змінений у наступних роках такими законами, як Закон соціального захисту 1986 р., Закон про людське запліднення і ембріологію 1990 р., та Закон про стандарти охорони здоров'я від 7 листопада 2002 р. Закон про усиновлення дітей 2002 р. отримав Королівське схвалення. Остаточне впровадження Закону про усиновлення дітей 2002 р. було здійснено у 2004 р. Закон замінив застарілий Закон про усиновлення 1976 р. і має на меті модернізувати існуючу правову основу внутріодержавного і міжнародного усиновлення.

Окремо від Закону про усиновлення 1976 р., існують різні правила та угоди пов'язані з усиновленням, наприклад, Правила місцевого обслуговування усиновлення (Англія) 2003 р., і Правила обслуговування підтримки усиновлення (місцеві органи влади) (Англія) 2003 р.³

У лютому 2003 р. побачив світ перший консультивативний пакет проекту правил усиновлення і директив згідно з Законом про усиновлення дітей 2002 р. Проект правил і директив включав

© Деркаченко Ю. В., 2006

* аспірант Інституту законодавства Верховної Ради України

¹ Tizard B. Intercountry Adoption: A Review of the Evidence // Journal of Child Psychology and Psychiatry. — 1991. — № 32. — p. 743-747.

² Damien Ngabonziza. Moral and Political Issues Facing Relinquishing Countries. — Adoption & Fostering 15:4, 1991. — p. 75-80.

³ Selman P., White J. The role of 'accredited bodies' in intercountry adoption // Adoption & Fostering. — London: BAAF, 1998. — p. 7-13.

Правила Агентства з усиновлення (стосується запропонованих нових порядків усиновлення) та Правила відповідності усиновителів (стосується оцінки майбутніх усиновителів). Коментарі цих проектів були представлена 1 травня 2004 р.⁴

У міжнародній перспективі, Об'єднане Королівство ратифікувало Європейську конвенцію з усиновлення дітей 21 грудня 1967 р., яка вступила в силу 26 квітня 1968 р. Об'єднане Королівство також ратифікувало Гаазьку Конвенцію про Захист та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення (далі — Гаазька конвенція) 27 лютого 2003 р. Гаазька Конвенція вступила в дію 1 червня 2003 р. Ця Конвенція має на меті створення гарантій, які гарантують той факт, що міжнародне усиновлення має на першому місці інтереси дитини, і забезпечує для системи співробітництва серед держав-учасниць впевненість, що ці гарантії поважаються⁵.

Згідно з англійським законодавством, усиновленими можуть бути тільки діти віком до 18 років, придатні для усиновлення. Крім того, повернення дитини його або її рідним батькам не можливо. Усиновлення виключено у випадках, де дитина є одружена.

Тимчасове перебування дитини з його або її майбутніми прийомними батьками є передумовою до винесення рішення про усиновлення. Суд, який виносить рішення про усиновлення, повинен бути переконаним, що муніципалітет “мав достатню нагоду бачити дитину з усиновителями в їх домашньому оточенні”⁶.

Відповідно, у випадках усиновлення батьком, вітчимом або родичем дитини, або у випадку, коли дитина мешкала з претендентами агентством усиновлення, або на виконання постанови Верховного Суду, ніяке рішення про усиновлення не повинно виноситися, якщо дитині як мінімум не 19 тижнів і весь час протягом попередніх 13 тижнів вона мешкала з одним або з обома претендентами. Так само, у всіх інших випадках, суд не повинен виносити ніякого рішення про усиновлення, якщо дитині не як мінімум 12 місяців і весь час протягом попередніх 12 місяців вона мешкала з одним або з обома претендентами⁷.

Закони про усиновлення, які стосуються до справи, формулюють вимоги щодо, серед іншого, цивільного статусу претендентів, їх віку та інших особливостей.

Згідно з англійським законодавством, подружжя може усиновити дитину тільки спільно. Навпаки, неодруженні пари не здатні усиновляти спільно згідно з поточним законом. Проте Закон про усиновлення дітей 2002 р. дозволив неодруженим парам усиновляти спільно. Зараз один член неодруженої пари може усиновити, поки інший може звернутися до “розпорядження щодо місця проживання”⁸. “Розпорядження щодо місця проживання” є наказом, який визначає рівень влаштування людей, з якими дитина повинна жити в цієї сім'ї. Це розпорядження щодо місця проживання закінчується, коли дитина досягла віку 16 років, у той час, як усиновлення здійснюється на все життя.

Родичам дитини легше усиновити дитину. Це пояснюється тим, що розділ 11 (1) Закону про усиновлення дозволяє їм домовитися про усиновлення дитини без втручання агентства з усиновлення. Родичами є діди, брати, сестри, дядьки або тітки, чи повністю рідної крові, чи наполовину.

⁴ Selman Peter. The Demographic History of Intercountry Adoption, (ed.), Intercountry Adoption: Developments, Trends and Perspectives. — London, 2000. — p. 15-39.

⁵ Van Buern J. The International Law on the Rights of the Child. Martinus Nijhoff — Dordrecht, Boston, London, 1995. — p. 378-380.

⁶ Baker R. Parentless Refugee Children: The Question of Adoption / Bean P. Adoption: Essays in Social Policy, Law and Sociology. — Tavistock, London, 1984. — p. 12.

⁷ Wayne W. I. Family matters: secrecy and disclosure in the history of adoption. — Cambridge, 1996. — p. 27.

⁸ Hoksbergen Rene. Adoption in Worldwide Perspective // A Review of Programs, Policies and Legislation in 14 countries, Berwyn and Lisse. — 1986. — p. 79-92.

Згідно з певними специфічними обставинами, Закон про усиновлення 1976 р. дозволяє усиновлення ї одиночим особам⁹. До того ж, чиєсь сексуальна орієнтація не заважає розглядати його як прийомного батька¹⁰.

Згідно з законодавством, прийомні батьки повинні досягти як мінімум 21 року¹¹. Проте рішення про усиновлення може також виноситися, як виняток, подружжям, якщо або чоловік, або дружина — це батько дитини і досягли як мінімум 18 років, за умови, що іншому є як мінімум 21 рік¹².

Закон не сформулював верхні ліміти віку для усиновителів. На практиці, проте, вік усиновителя — це дуже істотний коефіцієнт при оцінюванні пари або індивідуальної відповідності усиновителя для усиновлення. Агентства з усиновлення сподіваються знайти батьків, які є, — стосовно їх здоров'я і сили, — здатними, щоб відповідати різним потребам зростаючих дітей, що ростуть, і бути доступними для них, коли вони подорослішають¹³.

Коли агентства з усиновлення шукають потенційних усиновителів, етнічне походження дитини, культура, мова, та релігія обов'язково враховуються, як і попередній родинний досвід дитини і будь-які побажання батьків дитини щодо релігійного виховання дитини. Навіть якщо це не є вирішальним фактором, Департамент Здоров'я заявляє, що перебування дітей у сім'ї подібного етнічного походження і релігії є найбільш відповідним для того, щоб ефективно забезпечувати добропорядок і відповідати їх потребам повністю, наскільки це можливо¹⁴.

У випадку, коли не доступна жодна сім'я, яка є близькою культурному спадку дитини і етнічному походженню, передбачається, що агентство з усиновлення знаходить альтернативну відповідну сім'ю в реалістичних межах лімітів часу. Крім того, уряд заявляє, що дитина не повинна відсторонюватися люблячими прийомними батьками винятково тому, що вони не розділяють тієї ж расової або культурної спадщини¹⁵.

Взагалі, закон не дозволяє усиновлення, коли жоден з прийомних батьків не має постійного місця проживання в Об'єднаному королівстві, Островах протоки Ла-Манш або Острова Мен¹⁶. Місце проживання визначене як законне¹⁷.

У випадку, коли прийомний батько бажає усиновити через англійську систему, але працює або живе за кордоном, він або вона повинні повернутися до Англії і жити там постійно, щоб зробити можливим дослідження домашнього побуту.

Згідно із Законом про усиновлення 1976 року обов'язком місцевих органів влади є забезпечення організацією процесу усиновлення. Агентства з усиновлення — це місцеві ради

⁹ Robin Sweet O., Patty Bryan. Adopt international // <http://www.pricegrabber.com/search.php/bkcontrib_id=2000787/csub=1

¹⁰ Smolowe Jill. Babies for Export. // TIME. — 1994. — Aug. 22. — p. 64.

¹¹ Kane S. The Movement of Children for International Adoption: an epidemiological perspective // The Social Science Journal. — № 30-4. — p. 323-339.

¹² Loenen and R. Hoksbergen Intercountry Adoption: the Netherlands; Attachment Relations and Identity (1986) 10 Adoption and Fostering 22 at 23.

¹³ Lovelock K 2000 Intercountry Adoption as a Migratory Practice // International Migration Review. — № 34 (3). — P. 907-949.

¹⁴ Becker J. M. The Pressure to Adandon (1988) 5 International Children's Rights Monitor cited in Defence for Children International Protecting Children's Rights in International Adoptions: Selected Documents on the Problem of Sale and Trafficking of Children. — p. 24-25.

¹⁵ Ngabonziza Damien. Moral and Political Issues Facing Relinquishing Countries. — Adoption & Fostering — 1991. — 15:4. — p. 75-80.

¹⁶ Altstein H. & Simon J. Intercountry Adoption; a multinational perspective. — New York: Praeger, (1991). — p. 34.

¹⁷ Joe B. In Defence of Intercountry Adoption. Social Sciences Review at 1 quoted in Australian Institute of Family Studies About Intercountry Adoption // AICAN Information Paper № 1. — 1992. — May, 9. — p. 9.

або агентства усиновлення добровільної дії, які схвалив Державний Секретар із Справ Здоров'я. Агентства з усиновлення відповідають за схвалення майбутніх прийомних батьків¹⁸.

Агентства з усиновлення відповідають за нагляд за тим, щоб дитина, яка перебуває під опікою місцевої ради, повинна бути доступною для усиновлення, щоб майбутніх усиновителів було схвалено, і щоб конкретні усиновителі відповідали конкретній дитині. Тоді виконується рекомендація, що призначена організації, що здійснює оформлення рішення. Організація, що здійснює оформлення рішення — це агентство, яке офіційно відповідає за нагляд і створення рішення від імені агентства усиновлення.

Якщо організація, що здійснює оформлення рішення не схвалює людину як таку, щоб бути прийомним батьком, вона дасть їому або її копію підстав про відмову, і рекомендації агентства з усиновлення, якщо вона відрізняється від його або її поглядів. Майбутній прийомний батько може тоді подати оскарження організації, що здійснює оформлення рішення, в межах 28 днів. Без будь-якого такого оскарження, організація, що здійснює оформлення рішення ухвалить його або її заключне рішення. Якщо має місце оскарження, організація, що здійснює оформлення рішення, має окрему можливість щодо того, як продовжувати процес усиновлення. Організація, що здійснює оформлення рішення, може повернути судову справу до агентства з усиновлення для подальшого розгляду, який може робити нову рекомендацію або підтверджувати існуючий перший оригінал або організація, що здійснює оформлення рішення, може повернути судову справу до іншого агентства з усиновлення для рекомендації. Після винесення рекомендації, організація, що здійснює оформлення рішення, ухвалює його або її заключне рішення, проти якого там немає права оскарження або будь-якого права робити подальші подання.

Згідно з розділом № 6 Закону про усиновлення 1976 р., перший розгляд повинен проводитися заради потреби охорони і підвищення добробуту дитини. Суд або агентство з усиновлення повинні, в міру можливості, застосувати побажання і відчуття дитини з відповідністю до рішення. Розділ 6 Закону про усиновлення 1976 р. вимагає розгляду всіх обставин, які стосуються дитячого добробуту. Серед інших речей ці обставини включають право на життя в Англії завдяки ухваленню її існуванню можливості закінчити освіту дитини в Англії. Інтереси біологічних батьків не є рішучим фактором, окрім поваги релігійного виховання дитини¹⁹.

Поки агентства з усиновлення схвалюють майбутніх батьків, приймають дітей для усиновлення, і розміщують їх з майбутніми усиновителями, уповноважений суд робить законними доречні замовлення на усиновлення. Якщо дитина знаходиться в Англії або Уельсі, коли робиться додаток для рішення про усиновлення, уповноважений суд — це Верховний Суд, будь-який інший державний суд або суд магістратів²⁰. Суди, які виносять рішення про усиновлення, — центри усиновлення і вони наймають спеціальних офіцерів з усиновлення і окружних суддів (експертів з усиновлення), які відповідають за усиновлення в тих судах. Офіцери з усиновлення в центрах усиновлення повинні організувати для всіх усиновлень і постанов слухання, які попередньо заносяться в список експертом усиновлення. Хоча районні експерти не можуть виносити заключне рішення про усиновлення, вони можуть керувати напрямом слухань згідно з угодами, зробленими місцевим окружним суддею стосовно усиновлення²¹.

¹⁸ Adoption and foster placement of children. Report of an Expert Group Meeting on Adoption and Foster United Nations. — N.Y., 1998.

¹⁹ Kane S. The Movement of Children for International Adoption: an epidemiological perspective // The Social Science Journal. — № 30-4. — p. 323-339.

²⁰ Selman P., White J. The role of 'accredited bodies' in intercountry adoption // Adoption & Fostering. — London: BAAF, 1998. — p. 7.

²¹ Selman Peter. The Demographic History of Intercountry Adoption, (ed.), Intercountry Adoption: Developments,Trends and Perspectives. — London, 2000. — p. 16.

Згідно з розділом 16 (l) (b) Закону про усиновлення 1976 р., ніяке рішення про усиновлення не повинно робитися, за винятком кожного батька або опікуна дитини, який вільно, і з повним розумінням того, що залучено, погоджується безумовно з винесенням рішення про усиновлення, не дивлячись на те, чи він знає ідентичність претендента або ні. Проте, ця утода безрезультатна, якщо дается за відсутності матері за шість тижнів після народження дитини²².

Англійські закони про усиновлення не сформулювали будь-які формальні вимоги щодо згоди біологічної матері або батьків²³.

Згідно з певними обставинами, згода, що зазвичай вимагається для створення остаточного рішення про усиновлення, може розподілятися. Уповноважений суд, який виносить рішення, що оголошує дитину вільною для усиновлення, має юрисдикцію, щоб обійтися без материнської згоди на підставах, конкретизованих в розділі 16 (2) Закону про усиновлення 1976 р. Ці підстави включають обставини, в яких жоден з батьків не може бути знайдений або обидва нездатні до надання згоди. Додатково, згода може розподілятися у випадках, де батько необґрутовано відмовляє його або її згоду; вперто не в змозі виконувати його або її материнський обов'язок щодо дитини без поважної причини; покинув або не доглядав дитину; або настирливо або серйозно зневажав дитину. Проте, розділ 16 (5) заявляє, що у випадку серйозної зневаги дитини, згода батька не може розподілятися, за винятком якщо реабілітація дитини в межах сім'ї батька або опікуна неправдоподібна.

Якщо дитина звільняється для усиновлення судовим запитом, колишній батько може, згідно з певними обставинами, звернутися до суду для подальшого наказу, що відміняє наказ усиновлення, тому що він бажає відновити батьківський обов'язок. Передумови такі, що ніякий остаточний наказ усиновлення ще не зроблений і що дитина не має його або її будинку з людиною, з якою вона розміщена для усиновлення. Ануляція рішення звільнення згідно Розділу 18 має окремі наслідки. Це виключає материнський обов'язок, даний агентству усиновлення згідно з розділом 18, дає материнський обов'язок щодо дитини попередній матері дитини і — у випадку, якщо його або її батьки були одруженні один з одним при народженні дитини — його або її батькові. Це також викликає будь-яке погодження на материнські обов'язки згідно з розділом 4 (1) Закону про дітей 1989 р.²⁴

Суд, який відповідає за створення рішення про усиновлення, може відсторочити винесення рішення і зробити тимчасовий наказ. Цей наказ дає материнський обов'язок щодо дитини претендентам на випробувальний період до двох років на таких умовах, яких вимагає суд.

У випадку, коли претендент для рішення про усиновлення, хоче залишитися анонімним, суд випустить для претендента „порядковий номер“ який з'явиться на будь-яких офіційних документах, пов'язаних з усиновленням, замість його особистих даних. Якщо батькам, опікуну дитини, і претенденту доведеться відвідати одне і те ж слухання суду, суд домовиться, щоб було гарантовано, що ідентичність претендента залишиться невідомою.

Для усиновленої дитини, що досягла віку 18 років, розділ 51 (1) Закону про усиновлення 1976 р. дозволяє розголосування її записів про народження. Загальний Реєстратор відповідальний за поставку інформації, необхідної, щоб надати можливість дитині отримати завірену копію запису його або її народження. У випадку, коли прийомна дитина не досягла віку

²² Van Buern J. The International Law on the Rights of the Child. Martinus Nijhoff — Dordrecht, Boston, London, 1995. — p. 378.

²³ Morgan R. Intercountry Adoptions: The New Convention and its Development of the Principles of the UN Convention on the Rights of the Child paper presented at First World Congress on Family Law and Human Rights — Sydney, 1993. — 4-9. — p. 953.

²⁴ Sarri R., Baik Yand Bombyk M. Goal Displacement and Dependency in South Korean — United States Intercountry Adoption // Children & Youth Services Review. — Vol 20 — p. 90.

18 років, але збирається одружитися, Загальний Реєстратор повинен інформувати їого або її, що шлюб може заборонятися згідно з Шлюбним законом 1949 р. (згідно прийнятому родовідному дереву дитини).

Коли рішення про усиновлення винесено, прийомна дитина стає законною дитиною їого або її прийомних батьків. Усиновлення роз'єднує всі законні зв'язки з початковою сім'єю дитини і надає материнські обов'язки і права прийомним батькам. Дитина приймає на себе ті ж права і привілеї, включаючи право спадкоємства, нібито він або вона був народжений у прийомній сім'ї²⁵. Рішення також виключає будь-який материнський обов'язок будь-яких інших людей, які вони мали щодо дитини перед винесенням рішення. Також, прізвище дитини зазвичай змінюється на таке, яке у прийомних батьків.

Громадянство усиновленої дитини залежить від первинного громадянства дитини і від їого або її прийомних батьків. Англійське рішення про усиновлення автоматично надає англійське громадянство дитині за умови, якщо або ѹого, або її прийомний батько або мати є англійським громадянином на той момент, коли рішення з усиновлення винесено²⁶.

Тому що усиновлення вважається таким, що не відміняється і є переведенням дитини в нову сім'ю назавжди. Відміна рішення на усиновлення можлива тільки в певних специфічних випадках. Наприклад, якщо дитина прийнята одним з ѹого або її неодружених біологічних батьків, а потім батьки одружуються, "узаконення" дитини таким чином і створення усиновлення стає непотрібним, рішення з усиновлення може бути відмінено. Надалі, Верховний Суд може замовити, що міжнародне усиновлення повинне припинити бути дійсним у Великобританії у випадках, де рішення про усиновлення несприятливе до суспільної політики²⁷.

Крім того, суд може відкласти законне рішення про усиновлення у разі "пролому" природної справедливості. Такий пролом природної справедливості може бути відмовою проводити відповідні послуги продовження усиновлення або ігнорування біологічним батьком існування продовження усиновлення. Проте, суд, згідно із заявою у *Inre B*, коли прийомна дитина з батьком-мусульманином була усиновлена єврейською парою, без відома ѹого біологічної матері, що ѹого прийомні батьки були євреї, відмова відкрити справу не була достатньою, щоб відкласти рішення про усиновлення, яке було правильно зроблене. Це надалі виявило, що дозвіл таких розглядів робить недійсним інші рішення про усиновлення, які належним чином робилися, і повинне підмити цілу основу, на якій робилися замовлення усиновлення. Інші обставини, згідно з якими рішення мало бути зроблене поза судом, повинні включити справи в яких природний батько, який може бажати вимагати усиновлення, ніколи не був повідомлений, що це збиралося трапитися, або коли рішення було винесене внаслідок афери²⁸.

Як згадувалося вище, Об'єднане Королівство ратифікувало Гаазьку Конвенцію про захист і співробітництво в галузі міжнародного усиновлення 27 лютого 2003 р. Є специфічні процедури з процесу усиновлення згідно з Гаазькою Конвенцією. Влада в Об'єднаному Королівстві і в решті країни отримає додаток для усиновлення і тоді вирішить, приймати або не приймати це. На час ухвалення, дитина розміщена з майбутніми усиновителями. Рішення про усиновлення тоді робиться в суді Об'єднаного Королівства .

²⁵ Morgan R. Intercountry Adoptions: The New Convention and its Development of the Principles of the UN Convention on the Rights of the Child paper presented at First World Congress on Family Law and Human Rights — Sydney, 1993. — № 4-9. — p. 955.

²⁶ Sarri R., Baik Y and Bombyk M. Goal Displacement and Dependency in South Korean — United States Intercountry Adoption // Children & Youth Services Review. — Vol 20 — p. 87.

²⁷ Siehr K. Anerkennung ausländischer Adoptionen in der Schweiz // Schweiz. Juristenztg = Rev. suisse de jurisprudence. — Jg. 89, H 16/17. — S. 277-281. — Рез. Фр Zurich, 1993. — p. 277.

²⁸ Weil R. H. International Adoptions: The Quiet Migration // International Migration Review. — № 18 (2). — p. 276.

Об'єднане Королівство автоматично визнає рішення про усиновлення, зроблене в будь-якій з країн, названих на зазначеному списку. Країни в зазначеному списку включають, наприклад, Австралію, Ботсвану, Мальту, Нігерію, Австрію, Німеччину, Норвегію, Туреччину і Сполучені Штати Америки. Усиновлення від країн, які не ратифікували, і не є у зазначеному списку можливе, але прийомні батьки повинні повторно "усиновити" дитину в суді Об'єднаного Королівства²⁹.

З гуманітарних причин, Англійський Уряд дозволяє міжнародне усиновлення у випадках, коли усиновителя оцінено як придатного і відповідного для того, щоб усиновити за допомогою закордонного агентства з усиновлення, дитину не можливо доглядати в будь-якій відповідній формі в його або її власній країні, і усиновлення повинне знаходитися в кращих інтересах дитини і основних правах дитини, як визнають згідно з міжнародним правом. До того ж, Англійський Уряд не вводить будь-які обмеження на країни, з яких прийомна дитина може прибути.

Для прийомних батьків, які усиновляють з-за кордону, доречні процедури ідентичні тим, які є для усиновлення дитини в Англії. Проте, Англійський громадянин, що приймає з-за кордону, повинен також підкорятися законам країни в якій дитина проживала .

Проведений аналіз законодавства дозволяє більш детальніше зрозуміти процедуру усиновлення в Англії та перейняття досвід щодо механізмів імплементації в національне законодавство міжнародних конвенцій та угод.

На даному етапі це дуже актуальне питання, тому що Україна ще не прийняла та не ратифікувала Гаазьку Конвенцію про захист дітей і співробітництво у галузі міждержавного усиновлення.

Приєднання до Гаазької Конвенції надасть Україні реальну можливість стати учасником багатостороннього процесу, співпрацювати з усіма державами, які підписали Гаазьку Конвенцію. Вона передбачає також співпрацю з країнами, які не є її членами, її застосування до цих країн тих же стандартів, що й до членів Гаазької Конвенції. Це крок до удосконалення всієї системи законодавства та прийняття необхідних нашій країні документів.

²⁹ Van Buern J. The International Law on the Rights of the Child. Martinus Nijhoff — Dordrecht, Boston, London, 1995. — p. 380.